

Herr/fru præsident.

Asasakka suleqatikka, ministerit Nunanilu Avannarlerni
Siunnersuisooqatigiinni ilaasortat.

Norgemi angerlarsimasutut misigisimavunga. Ukiut tallimat qaangiuttut
oqaluttarfimmi tassani aamma nikorfavunga, ataatsimut suleqatigiinnissarput
pillugu nunat avannarliit ataatsimoorlutik oqallinneranni peqataaninni.

Upernaaq manna Kalaallit Nunaanni qineqqusaartoqarpoq,
oqarsimagaluarumalu "Oslo-mi ataatsimiinnissami peqataaniassagama
qinersinga!" taava inuit ima eqqarsarsimassagaluarput: ila arraa "aamma
iluarunnaartorsuanngorpoq".

Nalugaluarpara, kisianni immaqa maani katersuussimasuni avannaamiuni
suleqatima ilaata misilissimassavaa – Nunat Avannarliit
Siunnersuisooqatigiiviniilernissaq - qineqqusaarnerminni
qineqqusaarutigisimassagaat!

Nunat avannarliit suleqatigiinnerat pillugu takorluukkat oqaluuserissagutsigit,
taava uagut – Namminersorlutik Oqartussani – siullertut pingaartillugulu
eqqaamassagatsigu, uagut – aallaavittut –*inuiaagatta issittormiuusut.*
Nunani avannarlernilu inuiaanngitsut. Nunanit avannarlernit Kalaallit
Nunaannut nunasineq ullutsinnut toqqaannartumik kinguneqartoq aatsaat
ataannartussatut isikkoqalerpoq aappassaani nunasinermi.
Hans Egede pillugu oqaluttuaq tamatta nalunngilarput.

Norgemiuna!

Uagulli tassaavugut annertunerusumik issittumi inuiaasut. Nunani avannarlerni ilaqutariinnut ilanngussimavugut ukiut 300-ngajaat matuma siorna kulturi avataanit takkuttoq tunngavigalugu. Allattaasitta ineriartortinnera noorlermit suliarineqarsimanerata takutiinnarpaa kristumiussutsip tamatigut anguniartuarsimammagu nunarsuarmut tamarmut siaruaassinissaq.

Inuit ilaat oqarusussapput, siulitta kulturiannut kristumiussutsip kulturikkut naapertuilluannigtsuliornera, naapertuuttuusoq. Imaakkunarpormi uagut kristumiutut perorsagaasimanerput pequtaasimassasoq!

Naalakkersuisuma pingaarnertut suliniutissaasa ilaat, namminiilernissamut ingerlanitsinni tamatigut imminut atasinnaasumik ineriartortitsineq qulakkiissallugu, tassaasoq saammaateqatigiinnissaq!

Ukiuni aggersumi piffissamik nukinnillu atuisariaqarpugut oqaluttuarisaanerput pillugu saammaateqatigiinnissaq anguniarlugu.

Eqqumeeqaarli. Taama isumaqanngilanga. Saniliniq inuiannillu nunanit allaneersunik naligiittumik oqaloqatigiinnermut peqataaniaraanni, uannut pingaartuuvoq, uanga ilunni torersumik inissisimanissara. Aamma inuiannut taamaappoq. Inuiaat imminnut tulluusimaarutigisinnaasariaqarput avannaamiut oqaluttuatoqaataat malillugu uumasorujuttut Nidhug-itut inuunerup orpiata Yggdrasil-ip sorlaani mangiaanngikkaluarluni.

Nunani avannarlerni suleqatigiinnermut takorluugaraarput, **"tatigeqatigiilluta"** suli suleqatigiinnisarput, oqaloqatigiissinnaasariaqarpugut

isumaqatigiinngissutit aaqqissinnaanngorlugit immitsinnut ataqqilluta oqaloqatigiinnikkut.

Ataatsimoorullugu sulisoqarneq tamakkiisoq angungajallugu ineriartortitsisimavugut. Ilinniartitaanikkut isumaginninnikkullu sammiffiit, innuttaasut, killeqarfiit apeqqutaatinnagit toqqissisimallutik atorsinnaasaat. Uagut nunani avannarlerni suleqatigiinnermut takorluugaraarput soorunami angusassaq kingulleq anguniassallugu – uagut Kalaallit Nunaat - tamakkiisumik ilaasortaalernissarput.

Uatsinnut nalinginnaasumik naalagaaffiup suliassaanik annertunerpaanik tiguisimasunit, tamanna ineriartorneq pissusissamisuuginnarpoq. Inuit ilaannut tamanna pisariusutut isumaqarfigineqarsinnaavoq, tassami Helsingforsimi isumaqatigiissutit allanngortinneqartariaqassammata.

Kiammi ilisimavaa. Kalaaliusugut nammineernerulerniarluta iliuuseqartarnivut ima akineqartuartarput. Taama iliortoqarsinnaanngilaq, una peqqutigalugu! .... arlaanilluunniit peqquteqartitsilluni.

Namminersorneruneq pillugu Inatsit aatsaat atuutiliinnartoq nunanut allanut naalackersuinikkut pingaarutilimmik sammisaq pillugu innuttaasut qinersisinneqarput: EF-imit aninissaq pillugu. Nunanut allanut naalackersuinikkut apeqqutit Namminersorneruneq pillugu Inatsimmi ilaangikkaluarpoq. Tamannali naalackersuinnermut tunngassuteqarpoq, naalackersuinikkullu atorsinnaasumik aaqqiissuteqarluta, taamaalilluta EF- imut ullumikkut EU-mut attuumassuteqarnerput pingaarutilimmik allanngortinneqarluni. Ilaasortaanermit illugiilluni isumaqatigiissuteqalernerput.

Nunat avannarliit suleqatigiinnerat suusupaginiangikkaluarlugu EU-mik isumaqatigiissuteqarneq – taassumunnga ilanngullugu Naalagaaffeqatigiit USA-mik illersornissaq pillugu isumaqatigiissutaat – Kalaallit Nunaannut nunanut allanut tunngasutigut naalakkersuinikkut isumaqatigiissutit pingaarnerpaagunarput.

Naalakkersuineramik suliaqarnermi periarfissat annertoqaat. Imaassinnaavoq suleqatima Jyrki Katainenip ullut ilaanni Finlandimi innaallagissiorfinnut nutaajunerusut ilaannut ikummatissanik aalajaatsumik pilersorneqalernissaq pisariaqartilissagaa.

Nunat avannarliit FN-imi ukiorpassuarni ileqqorisimavaat ataatsimoorlutit oqaaseqartarnertik. Maanna Nunat Avannarliit Siunnersuisooqatigiviini Nunanilu Avannarlerni Ministerit Siunnersuisooqatigiivini sulissutigaarput tunngavissiiarluta, aamma taamatut suleriaatsip Issittumi Siunnersuisooqatigiinni atulernissaa. Aammattaaq nunat avannarliit suleqatigiittarnerat pillugu takorluukkatta ilagaat, Avannaamiut inissisimanerat ineriartortissagatsigu, nunarsuup immikkoortuani naalakkersuinikkut suliniutilittut inissisimalersissallugu. Nunat avannarliit suleqatigiinnerat pillugu oqaaseqartinneqartartut arlaleriarlutik assigiinngitsutigut oqaatigisarsimavaat nunat avannarliit ataatsimut nunarsuarmi aningaasarsiornikkut annertunerpaat qulingattut inissisimanerat taamaattumillu – tamanna aallaavigalugu suleqatigiinneq oqaluuserigaanni – G20-imi ilaasortaasariaqaraluarneq.

Kingullermik Helsingforsimi ataatsimiinnermi sammisat assut oqaluuserineqartut ilagaat "Nordiske fællesskaber" (Nunat avannarliit ataatsimoorutaat) Nunat Avannarliit Siunnersuisooqatigiivinut nalunaarusiarisimasaq, tassani sammineqarpoq nunat avannarliit

illersornissakkut suleqatigiinnerat (NORDEFECO), tamanna assersuutissaqqissuuvoq suleqatigiinnerup pisariitsumik eqaatsumillu ineriartortinneqarsinnaaneratur. Sverigep Finlandillu Islandip silaannartaanik nakkutilliinermut peqataatinneqarnerat matumani assersuutissaavoq tigussaasoq.

Tamanna uppernarsaatitut isigineqarsinnaavoq, illersornissakkut politikkimut ilaasoq nakkutilliinermut attuumassutilik, maanna nunat avannarliit suleqatigiinnerannut ilaalersimasoq. Issittumi nunarsuup immikkoortortaani annertoqisumi ingerlariaqqiffissat ilagisinnaavaat Nordatlantisk Drone Eskadrille-imik peqalerneq (Atlantikup avannaani timmisartunik inuttaqanngitsunik atortoqalerneq). Taamaattut atortoralugu nalinginnaasumik timmisartuniit akikinneralaararsuarmik ullumikkut issittumi nunatta ilaanni nunami imaanilu annertusiartuinnartumik sammisaqarnerit malinnaaffigineqarsinnaapput.

Herr/fru præsident.

Nunat avannarliit suleqatigiinnerat pillugu takorluukkatta taamaattumik ilagaat, ullumikkut aaqqissuusseriaaseq pitsaasoq atoriigarput atorlugu suliassat pioreersut nutaallu aaqqinneqarsinnaammata ataatsimoorluni suliniuteqarnikkut. Soorlu naluneqanngitsutuut nunani avannarlerni naalakkersuisut siulittaasuisa ullumikkut atsioqatigiissutigaaat nunat avannarliit suleqatigiinnerat pillugu nalunaarut, taanna atorlugu killeqarfinni akimmisaarutit atuuttut atorunnaarsinneqassapput nutaallu pilersussat pinaveersissallugit.

Tamatumunnga ilutigalugu alaatsinaattariaqarparput, nunat avannarliit suleqatigiinnerat tamanut peqataasunut iluanaarutaalissammat nunat

namminersortumik ingerlanneqartut sulinermi tamakkiisumik
killilersugaanngitsumillu peqataatinneqassappata.

Qujanaq oqaaseqartinneqarninnut